

Udskriftsdato: 13. december 2025

2012/1 BTL 209 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

[af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen)]

1. Ændringsforslag

Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 17. april 2013 og var til 1. behandling den 23. april 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 23. april 2013 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar, notat herom og et ligestillingsnotat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (V, S, RV, SF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (DF) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL):

Til § 3

1) *Stk. 5* affattes således:

»*Stk. 5.* Stk. 1-4 finder ikke anvendelse, hvis vikarbureauet kan dokumentere, at der i henhold til en kollektiv overenskomst er fastsat en ordning, som regulerer de løn- og arbejdsvilkår, der er nævnt i stk.

1 og 2, og som herved ud fra en samlet vurdering sikrer vikarer vilkår i forbindelse med udsendelser på brugervirksomheder mindst svarende til, hvad vikarerne havde været sikret, hvis stk. 1 og 2 havde fundet anvendelse. Det skal fremgå af overenskomsten, at parterne skal være enige om at fravige lovens ligebehandlingsprincip.«

[Vikaransatte skal ansættes på samme vilkår som på brugervirksomheden; der skal være enighed om at fravige ligebehandlingsprincippet]

Til § 4

2) I *stk. 1* indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Vikarbureauet skal oplyse vikaren om, hvorvidt der mellem vikarbureauet og brugervirksomheden er aftalt en jobklausul, og i givet fald om indholdet heri.«

[Oplysning om jobklausul]

Ny paragraf

3) Efter § 8 indsættes i *kapitel 4* som ny paragraf:

»§ 01. Beskæftigelsesministeren bemyndiges til at etablere en autorisationsordning for vikarbureauer med et indhold svarende til, hvad der gælder med hensyn til erhvervelse af tilladelse i henhold til lov om godskørsel.«

[Etablering af autorisationsordning]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget sikrer, at vikaransatte er ansat på vilkår, der hvad de væsentlige løn- og ansættelsesvilkår,

angår ud fra en helhedsbetragtning mindst svarer til vilkårene for ansatte på brugervirksomheden. Lovforslaget sikrer ikke dette, men åbner tværtimod for, at overenskomstansatte er ansat under ringere løn- og ansættelsesvilkår end beskrevet i lovens § 3, stk. 1-2, hvilket vil være i strid med direktivets ligebehandlingsprincip. Ved at indsætte ordene »ud fra en samlet vurdering« levnes der stadig rum for den fornødne fleksibilitet i fastlæggelsen af vikarens løn- og ansættelsesvilkår.

Ændringsforslaget sikrer endvidere, at loven respekterer det kollektive overenskomsts system. Overenskomsts systemet bygger på aftaler mellem to parter. Det må derfor også være overenskomstparterne, der i fællesskab afgør, hvorvidt den kollektive overenskomst kan anvendes til at fravige loven, og under hvilke betingelser. Et lignende princip findes i øvrigt i ferieloven.

Til nr. 2

Det foreslås, at et vikarbureau pålægges at oplyse vikarerne om, hvorvidt vikarbureauet og brugervirksomheden har indgået aftale om en jobklausul, og i givet fald om dennes indhold, herunder størrelsen af det beløb, som brugervirksomheden i henhold til jobklausulen skal betale vikarbureauet ved ansættelse af en vikar.

Ændringsforslaget sikrer, at det er arbejdsgiverens forpligtelse at oplyse vikaren om, at der er indgået jobklausul, og på hvilke betingelser. Det er ikke rimeligt, at vikaren selv skal tage initiativ til at få dette oplyst.

Til nr. 3

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at etablere en autorisationsordning for vikarbureauer, som ligger på linje med godskørselslovens tilladelsesordning, jf. lovebekendtgørelse nr. 1051 af 12. november 2012. Det vil sige, at det er en betingelse for, at et vikarbureau, kan opnå autorisation, at

vikarbureauet skal følge de bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår, der findes i de pågældende kollektive overenskomster.

Henvisningen til indholdet af godskørselslovens ordning indebærer, at ministeren kan fastsætte regler om gebyr for autorisation, samt hvilke økonomiske krav, der skal være opfyldt af et vikarbureau for at dette kan få autorisation. Ministeren bemyndiges ligeledes til at etablere et overenskomstnævn svarende til, hvad der gælder på transportområdet. En autorisationsordning som den foreslåede vil bidrage til at rydde op i underskoven af useriøse vikarbureauer, der markedsfører vikarer til halv pris og på anden vis dumper løn- og ansættelsesvilkår.

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) Jens Joel (S) Jan Johansen (S) Leif Lahn Jensen (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) fmd. Rasmus Horn Langhoff (S) Nadeem Farooq (RV)

Andreas Steenberg (RV) Eigil Andersen (SF) Anne Baastrup (SF) Ole Sohn (SF) Finn Sørensen (EL)

Christian Juhl (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Hans Andersen (V) Louise Schack Elholm (V)

Claus Hjort Frederiksen (V) Jacob Jensen (V) Peter Juel Jensen (V) Inger Støjberg (V)

Ulla Tørnæs (V) Fatma Øktem (V) Bent Bøgsted (DF) nfmd. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

René Christensen (DF) Pia Adelsteen (DF) Joachim B. Olsen (LA) Benedikte Kiær (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 209

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, høringsnotat og ligestillingsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalget behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalget behandling af lovforslaget
4	Betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 209

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan bekræfte, at vikarer siden 5/12-11, hvor direktivet trådte i kraft, har haft et retskrav på de rettigheder, direktivet sikrer i forhold til brugervirksomheden, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren kan bekræfte, at det i givet fald er staten, der i sidste instans har det økonomiske ansvar i sager om diskriminering af vikarer i strid med ligebehandlingsprincippet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren kan bekræfte, at vikarens juridisk sikrede rettigheder i henhold til § 3, stk. 1, ikke kan bortfalde, begrænses eller forringes ved, at vikarbureauet indgår en »frivillig« aftale med den enkelte vikar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren kan bekræfte, at begrebet »andre bindende generelle bestemmelser«, der er omtalt i § 3, stk. 1, også omfatter skriftlige lokalaftaler på overenskomstdækkede brugervirksomheder, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om begrebet »andre bindende generelle bestemmelser« i § 3, stk. 1, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan bekræfte, at brugervirksomhedens overenskomstmæssige regler for frihed ved barns sygdom vil være gældende for vikaren, hvis forudsætningerne i overenskomsten er opfyldt, jf. § 3, stk. 1 og 2, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om ministeren kan bekræfte, at brugervirksomhedens overenskomstsikrede regler vedr. barsels-, fædre- og forældreorlov vil være gældende for vikaren, hvis forudsætningerne i overenskomsten er opfyldt, jf. § 3, stk. 1 og 2, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om ministeren kan forklare, hvilke særlige juridiske forhold der som nævnt i bemærkningerne skal afklares, før der kan tages stilling til arbejdsrettens kompetence på dette område, jf. § 3, stk. 5, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm., om ministeren kan bekræfte, at § 3, stk. 5, kan medføre, at en vikar, som er omfattet af en landsdækkende overenskomst, kan medføre, kan modtage f.eks løn, feriefritage, helligdagsordninger og

overarbejdsregler, der er markant forringet i forhold til en brugervirksomheds særlige lokale overenskomst, uden at det nødvendigvis opvejes af andet ud fra en helhedsvurdering, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

10 Spm., om vikarer omfattet af en landsdækkende overenskomst indgået af repræsentative parter ikke vil være omfattet af lokalaftaler i en lokal brugervirksomhed, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

11 Spm., om det kan medføre, at en vikar omfattet af den ene af to relevante aftaler kan komme til at udføre arbejde til markant lavere løn og forringede arbejdstidsregler end gældende i den brugervirksomhed, der er omfattet af den anden relevante landsoverenskomst, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

12 Spm., om lovforslaget automatisk godkender særlige landsdækkende vikarbureauoverenskomster indgået af repræsentative parter, der kun i begrænset grad beskytter vikarer, idet lønmodtagersiden som kompromis ikke kunne opnå mere på et tidspunkt, hvor et EU-direktiv med særlig beskyttelse ikke var kendt, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

13 Spm., om der rent juridisk intet er, der hindrer, at en brugervirksomhed i længere perioder kan overlade hovedparten af arbejdet til vikarer omfattet af en landsoverenskomst, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

14 Spm. om, hvordan ministeren stiller sig til forslaget i høringssvaret fra FTF om, at betingelsen for at kunne anvende § 3, stk. 5, er, at det skal fremgå af overenskomsten, at begge parter er enige om at fravige ligebehandlingsprincippet, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

15 Spm. om, hvorledes lovforslagets § 3, stk. 5, efterlever direktivets klare beskyttelsesformål, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

16 Spm., om ændring af ordlyden i § 3, stk. 5 skal efterleve AC's ønske som formuleret i høringssvaret: foreslår at den sidste sætning omformuleres, så det fremgår, at den generelle direktivmæssige beskyttelse af vikaransatte skal respekteres, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

17 Spm., om det undtagelsesvis i ekstreme tilfælde vil være muligt retsligt at håndhæve det overordnede krav i direktivet og loven om beskyttelse af en vikar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

18 Spm. om bemærkningerne i LO's høringssvar om »Sikkerhed i lovvalget«, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

19 Spm. om, hvorvidt det er i strid med loven om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet, at arbejdsgiveren kun skal oplyse vikaren om vilkårene i brugervirksomheden på vikarens anmodning, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå

20 Spm. om, hvorvidt vikarbureauet skal pålægges at oplyse vikaren om, hvorvidt vikarbureauet og brugervirksomheden har indgået en jobklausul, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå